

SISÄLLYS

1900-luvun alun Hattula – 6
Suurlakko 1905 – 8
Hattulan Työväenyhdistys – 10
Vuoden 1905 punakaarti – 13
Uusia työväenyhdistyksiä – 14
Aatteita, yhdistyksiä ja osuuskuntia – 20
Kaiken kansan 1907 vaalit – 23
Haaveet omista työväentaloista – 24
Seuratalo Jukolan perustajat – 28
Toinen sortokausi – 30
Maailmansota luo levottomuutta – 33
Helmikuun 1917 vallankumous – 36
Ruoka uhkaa loppua – 38
Työväenliike heräsi vaatimuksineen – 41
Suojeluskunnan perustajat Ellilässä – 43
Lokakuun vallankumous ja suurlakko – 48
Hattulan järjestyskaartit – 50
Syksyn 1917 ase-etsinnät – 53
Maa itsenäistyi kuin huomaamatta – 55
Hattulan joulukuun valtuusto – 56
Hattula vuonna 1918 – 58
Nihattulan Työväenyhdistys 1918 – 60
Kohti törmäystä – 61
Vallankumous vastahakoisessa Hämeenlinnassa – 63
Metsänkylän ja Ellilän etappi – 64
Valkoisten pikalähtö pohjoiseen – 66
Myöhästyneet takaa-ajajat – 69
Hattulan punakaartit – 70
Hämeenlinnan punakaarti – 74
Ensimmäiset murhat Vihdissä ja Hattulassa – 77
Hattulan punainen siviilihallinto – 80
Kirstulan kartanon juomingit – 82
Hauhon Matkantaan ampumavälikohtaus – 85
I Hämmäläiskomppania Väärinmajassa – 88
Hämeenlinnan kaarti Kuhmoisissa – 92
Erik Salosen sotaretki – 94
Kalle Virtasen joukko Länkipohjassa – 96
Schreyn ja Ahlmanin murhat – 99
Kuhmoisten maaliskuun katastrofi – 100
Harmoisten verilöyly – 103
Takavarikot ja ryöstöt – 106
Pidätykset ja vangitsemiset – 110
Hattulan-Tyrvännön vallankumousoikeus – 112
Vuohiniemen jupakat – 114
Vallankumous rautatieasemalla – 116
Talvi taittuu kevääksi – 117
Hattulalaiset kartanonkomissaarit – 119
Kalle Virtasen Lahdentaan kaarti – 121
Aitolahti, Kangasala ja Messukylä – 124
Tampereen valtaus – 126
Näsilinnan tykkiryhmä – 130
Tuuloksen ja Evon rintama – 134
Pumpunmäen etuvartiosto – 137
Huhtikuinen Mäntsälän kaarti – 138
Hattulan naiskaartilaiset – 140
Pakko-ottoja ja pakolaisia – 143
Kaarle Hakolan murha – 146
Mustialalaisten junamurhat – 147
Könnölän tuntematon karkuri – 149
Tyrvännöstä Hattulaan päätyneet – 150
Vanajan Parkun murhat – 151
Hämeenlinna sodan puristuksissa – 155
Hämeenlinnan valtaus 26.4. – 158

Hattulan rintama hajoaa – 161
Valkeakoskelaisten maihinnousu – 167
Pakomatka Rahkoilasta Alvettulaan – 168
Hauhon kujanjuoksu – 170
Hattulan valkoiset palaavat – 172
Syrjäntaan läpimurto – 176
Vappuaatto 30. huhtikuuta – 179
Pakotien pääte Lahden seudulla – 183
Jukolan takana teloitettut – 188
Toukokuun loppupuoli – 195
Tutkinnat ja kuulustelut – 204
Valtiorikosoikeudet ja tuomiot – 210
Vankileirit ja leireillä menehtyneet – 216
Sodan uhrin – 233
Jälleenrakennuksen aikaan – 235
Työväenliike herää eloon – 240
”Ensimmäiseen tasavaltaan” – 245
Uusi silta ja vanhat jännitteet – 248
Sodan jälkikaikuja – 252
Viikan vuosikymmenet – 255
Salaperäiset haudat – 261
Hattula, 1914-1920 menehtyneet – 267
Valtiorikosoikeuksissa tuomitut – 290
Hämeenlinnan vankileiri, sotavankiluettelo – 312
Lähdeviitteet – 314